

PATVIRTINTA
Trakų Vytauto Didžiojo gimnazijos
direktoriaus
2017 m. birželio 8 d.
Įsakymu Nr. V1 - 106

SMURTO IR PATYČIŲ PREVENCIJOS IR INTERVENCIJOS TRAKŲ VYTAUTO DIDŽIOJO GIMNAZIJOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos Trakų Vytauto Didžiojo gimnazijoje tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“.

2. Aprašas nustato patyčių ir smurto stebėsenos, prevencijos ir intervencijos priemonių vykdymą individualiu, klasės ir gimnazijos lygmeniu.

3. Aprašo paskirtis – padėti kurti sveiką, saugią, užkertančią kelią smurto apraiškoms mokykloje aplinką, kuri yra palanki asmenybės ūgčiai, pozityvių vertybių bei bendruomeniškumo puoselėjimui.

4. Aprašas remiasi šiais principais:

4.1. visi gimnazijos darbuotojai reaguoja į smurtą ir patyčias nepriklausomai nuo smurto ir patyčių formos, turinio, lyties, amžiaus, socialinio statuso, religinės ir tautinės priklausomybės ar kitų asmens ypatybių;

4.2. kiekvienas gimnazijos bendruomenės narys laikosi pranešimų apie smurtą ir patyčias procedūros;

5. Tvarkos apraše naudojamos sąvokos:

5.1. Smurtas – tai sąmoningas jėgos taikymas siekiant sužeisti ar įžeisti kitą asmenį.

5.2. Patyčios – tai psichologinę ar fizinę jėgos persvarą turinčio asmens ar asmenų grupės tyčiniai, pasikartojantys veiksmai, siekiant pažeminti, įžeisti, įskaudinti ar kitaip sukelti psichologinę ar fizinę žalą kitam asmeniui.

5.3. Patyčios kibernetinėje erdvėje – patyčios iš kito asmens naudojantis informacinėmis technologijoms ir (ar) informacinės visuomenės informavimo priemonėmis, siekiant įbauginti tą asmenį, pakenkti jo reputacijai ar kitokiu būdu jį pažeminti, neatsižvelgiant į tai, ar patyčių informacija siunčiama asmeniškai, ar paskleidžiama neapibrėžtam gavėjų skaičiui.

5.4. Smurto ir patyčių prevencija – veikla, skirta smurto ir patyčių rizikai sumažinti, imantis gimnazijos bendruomenės narių, darbuotojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) švietimo, informavimo ir kitų priemonių.

5.5. Smurto ir patyčių intervencija – visuma priemonių, naudojamų po smurto ar patyčių įvykio, kurios yra taikomos visiems dalyviams, esant poreikiui, įtraukiant ir jų tėvus.

5.6. Smurto ir patyčių stebėseną – situacijos gimnazijoje stebėjimas renkant, analizuojant faktus ir informaciją, svarbią šio reiškinio geresniam pažinimui bei valdymui, reiškinio tolimesnės raidos ir galimo poveikio prognozavimas.

II SKYRIUS

SMURTO IR PATYČIŲ STEBĖSENA IR PREVENCIJA GIMNAZIJOJE

6. Smurto ir patyčių stebėseną ir prevenciją vykdo visi gimnazijos bendruomenės nariai:

6.1. Klasių vadovai stebi situaciją savo klasėje ir keturis kartus per metus, koncentro posėdžio metu, pateikia apibendrintą savo klasės situaciją apie patyčias ir smurtą ir įvykio fiksavimo lapus (priedas nr.2) perduoda socialiniam pedagogui, kuris kasmet apibendrina duomenis ir teikia siūlymus Vaiko gerovės komisijai.

6.2. Ne rečiau kaip kartą per 2 metus yra atliekama patyčių masto gimnazijoje apklausa, kurios išvados ir siūlymai yra pristatomi mokytojų tarybos posėdyje bei yra skelbiami gimnazijos internetinėje svetainėje.

6.3. Atsižvelgiant į apklausos ir klasių vadovų pateiktus duomenis, Vaiko gerovės komisija sudaro metų veiklos planą, kurio pagalba bus kuriama saugi ir palanki mokiniams aplinka.

6.4. Į smurto ir patyčių prevenciją įtraukiami visi mokiniai, nes prevencija integruojama į bendruosius dalykus ir klasės valandėles.

6.5. Patyčių ir smurto stebėseną ir prevenciją pamokų, pertraukų, renginių bei išvykų metu užtikrina mokytojai. Kiti darbuotojai savo darbo vietoje vykdo stebėseną ir, pastebėję smurtą ar patyčias, informuoja mokytojus.

7. Gimnazijoje yra draudžiama bet kokia smurto forma, nukreipta:

7.1. mokinių prieš mokinius;

7.2.gimnazijos darbuotojų prieš mokinius;

7.3.mokinių prieš gimnazijos darbuotojus;

7.4.gimnazijos darbuotojų prieš kitus gimnazijos darbuotojus;

7.5.mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) prieš mokinius, mokytojus.

III SKYRIUS

PATYČIŲ IR SMURTO INTERVENCIJA GIMNAZIJOJE

8. Pastebėjus ar įtarus smurtą ir patyčias kiekvienas gimnazijos bendruomenės narys reaguoja ir:

10.1. Nedelsiant nutraukia bet kokius įtarimą keliančius veiksmus;

10.2. Primena vaikui, kuris tyčiojasi, gimnazijos patyčių netoleravimo politiką;

10.3 Jei vaikui reikia pagalbos, nedelsdamas kreipiasi į pagalbą galinčius suteikti asmenis (tėvus, globėjus, rūpintojus) ar institucijas (pvz.,: greitoji pagalba, policija);

10.4 Informuoja klasės vadovą apie įtariamą ar įvykusį smurtą ar patyčias. Tais atvejais, kai klasės vadovo nėra gimnazijoje, kreipiasi į socialinį pedagogą.

9. Klasės vadovas gavęs informaciją apie įtariamą ar įvykusį smurto ar patyčių atvejį imasi tokių veiksmų:

9.1. Ne vėliau kaip per dvi darbo dienas išsiaiškina situaciją, nustato, ar tai smurto, ar patyčių atvejis;

9.2. Ne vėliau kaip per dvi darbo dienas organizuoja individualius pokalbius su smurto ar patyčių dalyviais, informuoja tėvus (globėjus, rūpintojus), esant poreikiui, kviečia juos atvykti į pokalbį;

9.3. Užfiksuoja įvykį įvykio fiksavimo lape (2 priedas) ir saugo jį iki artimiausio koncentro posėdžio, kuriame yra aptariamas poveikio priemonių poveikis;

9.4. Bendradarbiaudamas su pagalbos mokiniui specialistais, tėvais, numato poveikio priemonės ateičiai;

9.5. Jei smurtiniame ar patyčių įvykyje buvo daugiau dalyvių, stebėtojų, klasės vadovas kreipiasi į psichologą ar socialinį pedagogą dėl pagalbos suteikimo. Pagalba turi būti suteikta ne vėliau kaip per 5 darbo dienas;

9.6. Jei klasės vadovas išbandė visas priemones, o smurto ir patyčių situacija per mėnesį nesibaigė, jis kreipiasi pagalbos į Vaiko gerovės komisiją;

9.7. Vykdo tolesnę smurto ir patyčių intervenciją.

10. Gimnazijos Vaiko gerovės komisija renka klasių vadovų pateiktą informaciją ir įvertinusi ją:

10.1. Sudaro metų veiklos planą, kuriame numato prevencines bei intervencines veiklas, skirtas smurto ir patyčių rizikai mažinti bei situacijoms spręsti.

10.2. Nustačius sudėtingus atvejus, taiko mokiniams Trakų Vytauto Didžiojo gimnazijos Mokinių netinkamo elgesio įvertinimo ir įveikimo algoritmą, supažindina su jo nevykdymo pasekmėmis skriaudėją ir jo tėvus.

10.3. Vykdo plane numatytas veiklas, stebi, analizuoja, organizuoja pakartotinius susirinkimus situacijos įvertinimui.

11. Pastebėjus, kad mokinys smurtauja ar tyčiojasi iš gimnazijos darbuotojo, nedelsiant, bet ne vėliau kaip kitą dieną, informuojamas gimnazijos direktorius.

12. Pastebėjus, kad gimnazijos darbuotojas smurtauja ar tyčiojasi iš mokinio, nedelsiant, bet ne vėliau kaip kitą dieną, informuojamas gimnazijos direktorius.

13. Gimnazijos direktorius, sužinojęs apie smurto ar patyčių įvykį, nedelsdamas, bet ne vėliau kaip kitą darbo dieną, informuoja atitinkamą psichologinės pagalbos teikėją.

14. Skriaudėjas ar smurtą patyręs mokinys kartu su jį lydinčiais tėvais per penkias darbo dienas privalo gauti psichologinę pagalbą pasirinktoje šią pagalbą teikiančioje įstaigoje.

15. Tais atvejais, kai smurtauja ar smurtą patiria mokytojai, per penkias darbo dienas psichologinės pagalbos kreipiasi į atitinkamą psichologinės pagalbos teikėją.

16. Sužinojus apie smurtą ar patyčias virtualioje erdvėje, yra informuojami mokinio tėvai, kurie privalo apie tai pranešti Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnybai, pateikdami pranešimą adresu www.draugiskasinternetas.lt.

17. Kitiems smurto ar patyčių įvykių dalyviams pagal individualius poreikius gimnazijoje teikiama švietimo pagalbos specialistų ar pedagogų pagalba.

IV SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

18. Gimnazija, vykdydama veiklas, orientuotas į smurto ir patyčių prevenciją, bendradarbiauja su mokinių tėvais, vietos bendruomene, savivaldybėse esančiomis įstaigomis ar organizacijomis, kitais suinteresuotais asmenimis.

19. Gimnazija, vykdanči ilgalaikę tikslinę patyčių prevencijos programą ("Olweus") ir turinčios sukurta bei veikiančią patyčių prevencijos ir intervencijos mokykloje tvarką, gali ir toliau ja remtis, jeigu joje numatyti veiksmai bei nuostatos neprieštarauja šiam Aprašui ir jeigu pritaria mokyklos steigėjas.

20. Gimnazijos direktorius atsako už smurto ir patyčių prevencijos ir intervencijos įgyvendinimą.

21. Vaiko gerovės komisija rūpinasi saugios ir palankios mokiniams aplinkos kūrimu.

22. Aprašas skelbiamas gimnazijos internetinėje svetainėje.

23. Visi gimnazijos darbuotojai su Aprašu supažindinami pasirašytinai. Tėvai ir mokiniai pasirašytinai supažindinami klasės valandėlių bei tėvų susirinkimų metu.

24. Visi dokumentai, esantys vaiko asmens byloje, ir duomenys, susiję su vaiku ir jo asmeniniu gyvenimu, yra konfidencialūs ir naudojami tik tiek, kiek tai būtina atsakingiems fiziniams ar juridiniams asmenims atlikti pavestas funkcijas, užtikrinti vaiko teises ir teisėtus interesus.